19637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 3687 Brief van de minister van Asiel en Migratie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2026

Op 7 oktober jl. heeft uw Kamer gevraagd om een reactie op de petitie: ‘Stuur Jezidi’s niet terug, de situatie in Irak is voor hen niet veilig’, welke op 22 september jl. door HerleenMondiaal aan de vaste commissie voor Asiel en Migratie is aangeboden. Met deze brief geef ik invulling aan dit verzoek. Tevens ga ik in op aangenomen motie van het lid Westerveld[1] over de beschikbare informatie over de positie van Jezidi’s in Irak.

In de petitie wordt ingegaan op het feit dat Jezidi’s niet langer worden aangemerkt als risicoprofiel en dat dit leidt tot afwijzingen en een toenemende onzekerheid. Volgens HeerlenMondiaal sluit het beleid niet aan bij de feitelijke situatie en voldoet het niet aan internationale verplichtingen. HeerlenMondiaal en de ondertekenaars van de petitie (circa 5.600 personen) roepen om die reden op om Jezidi’s niet terug te sturen naar Irak en het asielbeleid voor deze groep te verbeteren.

Ik waardeer de betrokkenheid van HeerlenMondiaal bij het asielbeleid voor Jezidi’s en ik snap hun bezorgdheid over het feit dat Jezidi’s in het huidige beleid niet als risicoprofiel zijn aangemerkt. Het huidige landgebonden asielbeleid voor Irak is gebaseerd op de informatie uit het algemeen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van november 2023. Uit dit ambtsbericht kan worden opgemaakt dat Jezidi’s in Irak erg te lijden hebben door de misdaden die door Islamitische Staat (IS) tegen hen zijn gepleegd. Dit heeft er voor gezorgd dat veel Jezidi’s hun leefgebied zijn ontvlucht naar ontheemdenkampen in de Koerdische Autonome Regio (KAR). Uit het ambtsbericht blijkt dat Jezidis in moeilijke omstandigheden leven in Irak en de KAR als gevolg van deze misdaden. Veel Jezidi’s zijn terechtgekomen in ontheemdenkampen met zeer sobere leefomstandigheden. Velen zijn ook getraumatiseerd door de ontberingen die zij van de zijde van IS hebben moeten ondergaan.

Deze leefomstandigheden zijn op zichzelf echter geen reden om internationale bescherming te verlenen, nu als grondslag daarvoor vereist is dat iemand bij terugkeer heeft te vrezen voor daden van vervolging of ernstige schade. Van daden van vervolging of ernstige schade jegens Jezidi’s, omwille van hun geloof of anderszins enkel vanwege het feit dat ze Jezidi zijn, blijkt op basis van het ambtsbericht uit 2023 echter niet.

[1] Kamerstuk 19 637, nr. 3651

Bovendien kan uit het ambtsbericht worden opgemaakt dat er van de zijde van de federale autoriteiten initiatieven zijn om de Jezidi’s terug te laten keren naar Sinjar en herstelbetalingen aan IS-slachtoffers. Voor Jezidi’s geldt dat hun geloof een officieel erkende religie is. Om die reden is besloten om Jezidi’s niet langer als risicoprofiel op te nemen in het beleid. Dit laat onverlet dat op basis van persoonlijke omstandigheden een vreemdelingen die behoort tot de groep van Jezidi asielbescherming kan krijgen. Dit wordt door de IND individueel beoordeeld.

In de motie van het lid Westerveld wordt de regering verzocht om aanvullend onderzoek te doen naar de veiligheid van Jezidi’s en zo nodig het landenbeleid daar op aan te passen. Het nieuwe algemene ambtsbericht voor Irak van het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt in 2026 verwacht. Daarin wordt ook ingegaan op de positie van Jezidi’s. Zoals gevraagd in de motie zal ik op basis van dit nieuw uitgevoerde onderzoek beoordelen of het beleid voor Jezidi’s aangepast dient te worden. Zoals doen gebruikelijk zal ik uw Kamer informeren wanneer het ambtsbericht aanleiding geeft om het beleid aan te passen.

De minister van Asiel en Migratie,
G. van den Brink